

Vraag nr. 52
van 15 oktober 1996
van de heer FELIX STRACKX

Schoolliteratuurlijsten – Richtlijnen

In vrijwel alle klassen van het middelbaar onderwijs krijgen de leerlingen lijstjes met hetzij verplichte, hetzij sterk aanbevolen Nederlandstalige literatuur.

Omdat lezen steeds minder uit eigen beweging gebeurt, zijn dat vaak de enige boeken die de jongeren in hun jeugd lezen. Sommigen stellen het er zelfs de rest van hun leven mee. De samenstelling van dergelijke literatuurlijstjes is dus van groot belang.

Worden er vanuit het ministerie naar de scholen toe bepaalde richtlijnen of aanbevelingen gegeven in verband met deze literatuurlijsten ?

Zo ja, welke normen worden hierbij gehanteerd ?

Zo neen, acht de minister het een ideale situatie dat de keuze van de leesboeken wordt overgelaten aan de persoonlijke smaak van elke leerkracht (dat het met andere woorden een kwestie is van "geluk hebben") ?

Antwoord

Het richtinggevend instrument voor scholen en leerkrachten bij de uitvoering van het onderwijsproces is het leerplan. Iedere school beschikt over de vrijheid zelf een leerplan te ontwerpen en dit ter goedkeuring voor te leggen.

Naast die vrijheid voor scholen en leerkrachten zijn er – vanwege de overheid – wel eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Die bepalen de minimumdoelstellingen die door alle scholen moeten worden nagestreefd en – wanneer het eindtermen betreft – door de leerlingen moeten worden bereikt.

Richtlijnen of aanbevelingen inzake literatuurlijsten kunnen zeker door de overheid niet worden gegeven : dergelijke aanbevelingen kunnen moeilijk als minimumdoelstellingen worden beschouwd.

Sommige leerplanmakers verwerken wel in de rubriek "methodologische wenken" van hun leerplan dergelijke literatuurlijsten. De normen die zij daarbij hanteren, zijn op de eerste plaats van methodologische en pedagogische aard.

Het is onjuist dergelijke situatie als niet-ideaal voor te stellen. Er mag van uitgegaan worden dat zowel de leerplanmakers als de leerkrachten en de schoolleiders over voldoende deskundigheid beschikken om een goede literatuurkeuze te maken. Bovendien kan worden gesteld dat de inspectie bij haar onderzoeken geen noemenswaardige tekorten heeft vastgesteld. In een beperkt aantal gevallen wordt vastgesteld dat het literatuurlijstje dat leerkrachten hanteren enigszins verouderd is en te weinig rekening houdt met actuele trends in de literatuur. Dit fenomeen moet evenwel sterk worden gerelativeerd.